

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym).
Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i) b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

METODY KONTROLI I OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW W SYTUACJI NAUKI ZDALNEJ

Obserwacja osiągnięć uczniów mająca na celu ustalenie oceny semestralnej lub rocznej odbywa się poprzez:

- realizację zadań teoretycznych (quizy, gry dydaktyczne, karty pracy, realizowane za pomocą aplikacji Forms lub innej dostępnej platformy; karty pracy uczniowie przesyłają nauczycielowi za pośrednictwem Teams lub e-maila)
- odpowiedź ustna i aktywność (realizowane podczas lekcji on-line za pośrednictwem Teams)

Uczeń zobowiązany jest do uczestnictwa w zajęciach według podanego harmonogramu za pośrednictwem kalendarza w Dzienniku elektronicznym Librus.

Zajęcia odbywają się na żywo za pośrednictwem aplikacji TEAMS lub poprzez przesłane zadania nauczyciela do odtworzenia w dowolnie wybranym czasie przez ucznia.

Uczeń zapoznaje się z przesłaną lekcją, przygotowuje zadanie domowe w terminie ustalonym z nauczycielem.

Obecność podczas zajęć on-line zostaje wygenerowana za pośrednictwem aplikacji Teams i przeniesiona do Dziennika elektronicznego Librus. Uczeń pozostający offline traktowany jest jako nieobecny na zajęciach.

PRZEDMIOT OCENY	ocena celująca	ocena bardzo dobra	ocena dobra	ocena dostateczna	ocena dopuszczająca	ocena niedostateczna
cytaty Pisma Świętego	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	skojarzenia z treścią cytatu	brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
zeszyt przedmiotowy	zeszyt prowadzony starannie, zawiera wszystkie tematy i materiały omawiane na lekcjach, zawiera przemyślenia własne ucznia,	zeszyt prowadzony starannie, zawiera znaczną większość tematów i materiałów z nimi związanych	zeszyt prowadzony starannie, z niewielkimi lukami w tematach, zawiera poszczególne materiały	zeszyt czytelny posiadający braki w tematach i notatkach	zeszyt nieczytelny posiadający niewiele tematów	brak zeszytu
aktywność	wypowiedzi konstruowane pełnymi zdaniami, z użyciem bogatego języka i pojęć związanych z tematem lekcji; osoba ucząca się uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji, korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	wypowiedzi niewymagające dodatkowych pytań, związane z terminologią związaną z tematem, osoba ucząca się wyróżnia się aktywnością	wypowiedzi są wyuczonymi na pamięć wiadomościami; osoba ucząca się ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami, potrzebna jest pomoc nauczycielki, osoba ucząca się chętnie zabiera głos w trakcie lekcji i stara się być do niej przygotowana	wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć, odpowiedź niestanna, częste pytania naprowadzające, osoba ucząca się jest mało aktywna na lekcjach	słabe wiązanie faktów i wiadomości, chaos myślowy i słowny, odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy, dużo pytań pomocniczych, osoba ucząca się niechętnie bierze udział w lekcji	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych, lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
projekty*	osoba ucząca się sama inicjuje udział w projekcie, prace wykonane samodzielnie, wspiera innych w pracy	osoba ucząca się chętnie bierze udział w projektach i samodzielnie wykonuje powierzone jej zadania	osoba ucząca się podejmuje trud wykonania powierzonych zadań i wykonuje je	osoba ucząca się niechętnie bierze udział w projektach, ma problem z wywiązaniem się z terminów i zadań	osoba ucząca się nie chętnie bierze udział w projektach, nie wykonuje powierzonych jej/mu zadań	osoba ucząca się nie bierze udziału w projektach

* dla chętnych uczniów, ustalane we współpracy z nauczycielem prowadzącym

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

W pierwszym semestrze osoba ucząca się na ocenę dopuszczającą:

- wyjaśnia, że wiara jest łaską darem i zadaniem otrzymanym od Boga (A.3.1),
- uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2),
- wymienia przymioty wiary (A.3.3).
- wyjaśnia pojęcie: wiara (A.2.1),
- wymienia główne prawdy wiary,
- odróżnia troskę o piękno zewnętrzne od troski o piękno duchowe,
- wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4),
- wyjaśnia pojęcie: opatrność Boża (A.11.3),
- wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka, • wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem.
- wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1),
- wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem,
- potrafi odszukać wskazany fragment biblijny,
- podaje, w jakich językach napisano Biblię,
- podaje definicję modlitwy,
- przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3),
- podaje przykłady modlących się postaci biblijnych,
- wskazuje, gdzie w świecie cyfrowym można znaleźć treści o tematyce religijnej.
- wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu,
- opowiada o walce Dawida z Goliatem,
- na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1),
- omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie,
- wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2),
- wyjaśnia pojęcie: miłosierdzie (A.10),
- podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników,
- określa, czym jest prorocтво,
- podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz,
- opowiada historię Daniela i charakteryzuje jego postawę,
- wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie,
- definiuje pojęcie: „męczennik”,
- opowiada dzieje biblijnego Hioba,
- opowiada o okolicznościach śmierci starca Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki (2 Mch 6–7).
- wymienia siedem sakramentów świętych,
- wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty (B.7.1),
- podaje przebieg sakramentu pokuty (B.7.2),
- uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty (B.7.6),
- opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie,
- wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych (B.8.1),
- opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia,
- podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie.

W pierwszym semestrze osoba ucząca się na ocenę dostateczną:

- wymienia cechy charakteryzujące wiarę,
- omawia prawdę, że u podstaw wiary leży przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią,
- przytacza biografie osób, którym wiedza pomogła w dotarciu do wiary (A.2.5),
- wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy,
- wyjaśnia treść przykazania miłości (A.10.1),
- uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1),
- wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2),
- uzasadnia, że bliska więź z Bogiem (duchowe piękno) czyni człowieka szczęśliwym,
- charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary św. Piotra i własnej.
- wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka
- wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3),
- wymienia sposoby Bożego objawienia (w słowie Bożym) (A.5.1),
- omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem),
- podaje cechy wybranych gatunków literackich (A.9.5),

- rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii (A.9.4).
- potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki.
- wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1),
- przedstawia sposoby przewycięzania trudności w modlitwie (D.4.2).
- wyjaśnia pojęcie: psalm (A.10.1),
- podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie. prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia króla Dawida (A.11.2),
- wymienia wybrane fakty z życia Salomona i omawia przejawy jego mądrości,
- potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem,
- wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3),
- podaje prawdę, że Eliaz był prorokiem posłanym przez Boga,
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina i prawdami wiary (A.10.5),
- określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych,
- wymienia grzechy cudze.
- uzasadnia konieczność przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej,
- wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przewycięzania (A.3.4),
- przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie w porządku chronologicznym: powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa (A.11.1),
- podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7),
- na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1).
- podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6),
- opowiada historię życia Jana Chrzciciela, który nauczał na przełomie judaizmu i chrześcijaństwa.
- wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1),
- omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania.
- opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania (B.7.3),
- podaje skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym (B.7.4),
- omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5),
- omawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia (B.8.2),
- wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych,
- wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego,
- wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3),
- wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8),
- wymienia instytucje wspierające osoby potrzebujące pomocy.

W pierwszym semestrze osoba ucząca się na ocenę dobrą:

- odczytuje cechy i określenia wiary na podstawie tekstów biblijnych.
- uzasadnia, że wiara nadaje sens codzienności i prowadzi do moralnego piękna,
- uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary,
- rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną).
- wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów,
- wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu,
- wyjaśnia, na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego,
- wyjaśnia symbolikę oka opatrności.
- wyjaśnia pojęcie: kanon Pisma Świętego (A.10.1),
- określa, czym jest Tradycja Kościoła,
- przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego,
- wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia,
- wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe,
- formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne (D.2.4).
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5).
- przedstawia wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: pierwsi królowie (A.11.1),
- definiuje mądrość i wymienia jej przejawy,
- charakteryzuje misję proroków: Eliasza, Elizeusza, Jonasza, Jeremiasza,
- podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości,
- wymienia wybrane cuda Elizeusza,
- uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia.
- uzasadnia, że prorocтва mesjańskie wypełniły się w Jezusie Chrystusie,

- wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu
- omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego,
- uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę,
- wskazuje, czego Hiob uczy nas swoim cierpieniem,
- wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu,
- podaje prawdę, że misją Jana Chrzciciela było przygotowanie ludzi na przyjście Mesjasza.
- wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom,
- wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem.
- wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością i powołując się na przypowieść o miłosiernym ojcu (A.13.13),
- wyjaśnia, jaki związek zachodzi między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią (B.6.4),
- uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej,
- interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie”.

W pierwszym semestrze osoba ucząca się na ocenę bardzo dobrą:

- cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę,
- wyjaśnia wybrane artykuły Składu Apostolskiego (A.4.1),
- omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem,
- uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrność z perspektywy czasu.
- przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2),
- charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2),
- wskazuje wątki, tematy starotestamentalne obecne w literaturze pięknej (A.11.5).
- uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów,
- wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką,
- podaje przykłady miłości Boga do człowieka w historii i współcześnie,
- podaje przykłady prorocत्व mesjańskich,
- interpretuje omawiane teksty prorockie,
- podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8).
- podaje przykłady współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę
- uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia,
- wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2).
- przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu pokuty i pojednania (B.3.2),
- omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła, odnoszące się do tego sakramentu (B.3.2),
- wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa,
- wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie,
- podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7).

W pierwszym semestrze osoba ucząca się na ocenę celującą:

- przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6),
- uzasadnia, że podejmując duchową walkę, możemy z Jezusem pokonać wątpliwości wiary,
- uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych.
- uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych.
- omawia treść wybranych psalmów Dawida,
- podaje przykłady apostołstwa na portalach społecznościowych (F.2.1).
- potrafi wykazać różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka,
- podaje przykłady zapomniania o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan,
- charakteryzuje dzieje Żydów pod okupacją grecką w II wieku przed Chr. oraz sytuację polityczną Izraela w czasie życia Chrystusa i w I wieku,
- uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie.
- omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14),
- uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny,
- wymienia sposoby pomocy potrzebującym (bezdomni, samotni, głodujący).

W drugim semestrze osoba ucząca się na ocenę dopuszczającą:

- wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym,
- przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie (E.3.3),
- opowiada przebieg życia św.

Franciszka z Asyżu i Dominika Guzman, a

- podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Traęba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie,
- uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej (E.5.5),
- podaje przykłady nietolerancji religijnej,
- ukazuje wartość tolerancji religijnej.

W drugim semestrze osoba ucząca się na ocenę dostateczną:

- definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew,
- definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta,
- ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego,
- prezentuje osobę św. Tomasza z Akwinu,
- ukazuje rolę Kościoła w nauce (E.3.4),
- omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (reformacja i odpowiedź Kościoła) (E.3.6),
- wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo,
- omawia podobieństwa i różnice między katolicyzmem, luteranizmem i kalwinizmem.
- opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków,
- wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1596 r.,
- wymienia znanych świętych Cerkwi unickiej i przyczyny prześladowania Kościoła unickiego,
- charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej (E 5.10).

W drugim semestrze osoba ucząca się na ocenę dobrą:

- wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni,
- podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18),
- wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa,
- uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa,
- wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy,
- wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele zachodnim,
- wymienia różne wyznania w szesnastowiecznej Polsce.
- wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI–XVIII w. nazywano „azylem heretyków”.
- przedstawia znaczenie unii brzeskiej (E.5.6).

W drugim semestrze osoba ucząca się na ocenę bardzo dobrą:

- charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim,
- charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój wiedzy,
- omawia działania reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji.

W drugim semestrze osoba ucząca się na ocenę celującą:

- charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego,
- opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków.